

ХАІСУ

СОКАН
(1464—1552)

*
до місяця
ручку приладнати
гарне віяло

*
навколоціах
пісню підносять
жаби

МОРИТАКЕ
(1472—1549)

*
опалий лист
на дерево вернувся
то метелик

БАСЬО
(1644—1694)

*
добре придинувся
грицики цвітуть
під плотом

*
зрушся могило
то голос моого плачу
осінній вітер

*
тайфун пройшов
все одно червоний
перець

*
перший сніг
досить щоб зігнувся
листок нарциса

*
подвір'я замівши
про сніг забувас
мітла

*
чисте поле
ніде нічого
жайвір співає

*
за колосок
для опори скоплюся
розлуки пора

*
і те і се
нагадує мені
сакури цвіт

*
старенка сакура
у свої старі літа
юність загадала

*
на Кам'яній горі
від каменю біліший
осінній вітер

*
глибока осінь
а сусід мій
що поробляє?

*
рік кінчається
а ї досі на голові бріль
на ногах сандалі

*
вечір над морем
голос дикої качки
в далині біліє

*
воювали воювали
а лишилися по них
літні трави

*
ніч яка місячна
під горою туман
над полем хмариться

*
о зозуле
засмути мене
перекотишоле

*
упала
й росу пролила
камелії квітка

*
о ця дорога
ніхто нею не йде
осені присмерк

*
бліснула блискавка
ї за нею шелест крапель
в бамбуковім гаю

БУСОН
(1716—1783)

*
«день смеркайся
ніч розвидняйся» —
квакають жаби

*
у смутку
теж є радість
осіннє надвечір'я

*
сурінці квіти
місяць на ході
сонце на заході

*
ген далеко
за повільними днями
сива давнина

*
до свічки
запалують свічку
весняний вечір

*
перед білою хризантемою
затремтіли-загалися
ножиці

*
весняне море
від зорі до зорі хвилю
хвилю шле

*
покинута
не розгиночи спини
рис саджас

*
осипався цвіт:
крізь віття сакури
проглядає храм

*
лиш про батька-матір
думки мої
осені присмерк

*
навколошні села
глибоким сном заснули
водоспад шумить

ІССА (1763—1827)

*
муху б'ючи
розвітлу квітку
теж ударив

*
слимачку
мало-помалу лізь
на гору Фудзі

*
ходи до мене
побавимося разом
горобчику-сирітко

*
скорчать цикади
стоїть не ворухнеться
червоний вітряк

*
ясного Місяця
забаглося
плаче дитина

*
свіжий вітер
викрутасами-вихиласами
прийшов

*
не бий муху
вона молиться руками
молиться ногами

*
корова
му-у му-у му-у
з туману вийшла

*
у надвечір'ї
перед сакури цвітом
плачє дівчина

*
«не стало матері!» —
коли дивлюся на море
коли дивлюсь

БАЙСІЦУ (1769—1852)

*
зимова ніч
голка загубилася
страшно

*
ясний місяць
перед деревами мізерна
людська тінь

*
то що може
місяць кричав?
зозуля кувала

ГОНСУЙ (1650—1722)

*
о смуток
серед цикад сюрчання
самітна черниця

*
плеснув короп
і вода занімала
зозулі голос

*
вітер осінній
кінець свій знайшов
у реві моря

ДАНСУЙ (?)

*
і перед царем
капелюха не знімає
опудало

ДЗЬОСО (1662—1704)

*
 поля і гори
сніг забрав
нічого не лишилося

*
«щойно бачив дно» —
наче сказати хоче
дике каченя

*
на дні ріки
до каменю прилип
лист з дерева

КАГА-НО ЦІЙОДЗЬО (1703—1775)

*
о метелику
що тобі приснилось
аж крильцями махнув

КІКАКУ (1661—1707)

*
бліскавка
вчора на сході
сьогодні на заході

*
немає дня
щоб не продав
хоч одного дзвона
весна в Едо

КЬОРАЙ (1651—1704)

*
«прошу-прошу» — кажу
все одно стукає
засніжена хвіртка

*
зозуля кус
з жайворонком
навхрест

*
п'ять-шість
схилилися докуши
плакучих верб

ОНІЦУРА (1661—1738)

*
світас
на кінчиках озимани
весняний Іній

*
з мийниці воду
вилити нікуди
цикади сюрчать
*
цієї осені
без дитини на колінах
місяцем милуюся
*
смеркає
форелі животинки видно
така мілизна
*
цвіт осипався
знову тиша панує
у храмі Ондзьодзі

РАЙДЗАН (1653—1716)

*
дівчата саджають рис
незаболочена у них
тільки пісня
*
зелено-презелено
молоді пагони зеленіють
засніжене поле
*
губернатора
імені навіть не запам'ятив
рік минув
*
не одну осінь
не знає спокою
мати самотня

РЬОКАН (?)

*
як лягла
так і лежить
в саду трава

РЬОТА (1707—1787)

*
ні пари з вуст
і гість і господар
і хризантема
*
літній дощ
серед ночі нишком
місяць між соснами

РЬОТО (1655—1717)

*

коло руїн замку
поля оглядають
фіалки

СІСЕЙДЗЬО (?)

*

парасоля
штурхнула мене
осінній дощ

СІГЕЙОРІ (1602—1680)

*

шлігримські
посохи лих йдуть
літнім полем

*

«вже осінь!» — вранці
з першого кроку забагнув
на чистій веранді

*

почекай-но ще
перед вишнею в цвіту
у дзвін не бий

СІНТОКУ (1634—1698)

*

о місяцю ясний
і сьогодні народилися
десь діти

СОНІ (1605—1682)

*

якби оцінювати
то чим
острова осінній вид

*

сурішці квітка
одна розцвіла
під сосновою

*

осінь
постать монаха
вечір

ЦЬОРА (1729—1781)

*

уночі веселій
вдень спокійний
весняний дощ

*

сакура опала
і день відразу перейшов
у вечір

*

крізь віття
проглядають зірки
сумна верба

ТАЙГІ (1709—1771)

*

перше кохання
під ліхтарем тулиться
лице до лица

*

і в пса пожбурити
каменюки не знайти
зимовий місяць

ТЕЙСІЦУ (1609—1673)

*

«о-о-о!» — і більше ні
слова
на горі Йосіно
запівли вишні
*

прохолоди
брилою завис
місяць опівночі

ХАДЗІН (1677—1742)

*

випалюють вугілля
олень дивиться
на вечірній дим

ХОКУСІ (?)

*

поле продав
все одно не дають спати
жаби

МАСАОКА СІКІ (1867—1902)

*
груша цвіте
як слід війни
розвалений дм

*
осінь холодна
очима світить
жіноче лице'

*
о шалене
кам'яну огорожу повалило
котяче кохання

*
змія штунула
але І очі
ще бачу у траві

*
поїзд промчав
а дим в'ється
над молодим листям

ТАКАХАМА КЬОСІ (1874—1957)

*
перший півень заспівав
зрушили з місця
хмари над горами

*
по вкраденій
в опудала парасолі:
доць тарабанить

*
гречаним полем
весняні хмари
пливуть-пливнуть

*
до млина
дрібно біgom
заклонотаний горобець

*
у літній траві
снує-плететься
корови язик

*
веселка щезла
і раптом наче поруч
друга не стало

*
веселку уздрівши
всяк на свій лад
милується

*
веселка щезла
а музика
не стихає

*
на схилі вуліца
шапкою помахав
розірощалися

*
стоїш не рухаєшся
опале листя шепче
залите сонцем

*
о рожевая сливо
в чужім краю
мені ти рідна

*
першого метелика
а потім ще одного
сьогодні угледів

*
персик зацвів
випроставши ноги
вишивав

*
веселка стала
і раптом наче поруч
блізький друг з'явився

*
згасив лампу
сніг пада
ніч над красм

НАКАМУРА КУСАТАО (нар. 1901 р.)

*
мати прислала
червоне віяло
який прнемний вітер

МУРАКАМІ
КІДЗЬО
(1865—1938)

*
густий сніг
до комори на нічліг
прийшов
сліпий собака

*
жолудь
впав збіглися
три курки

ТОМІЯСУ ФУСЕЙ (нар. 1885 р.)

*
тішиться серце
коли градом падають
плоди з дерева

КАТО СЮСОН (нар. 1905 р.)

*
жаби:
«хто-небудь
відізвіться!» —
на весь голос

ЯМАГУЦІ СЕЙСІ (нар. 1901 р.)

*
світляків наловив
хлопчишко
аж пальці зелені

*
липень
зелена вершина
 поблизу доменна піч

*
гірська западина
то мандаринового цвіту
пахощів дзбан

МІДЗУХАРА СЮОСІ (нар. 1927 р.)

*
холод
короп принишк
аж плавники обвисли

ІСІДА ХАКЬО (1913—1969)

*
ніжну троянду
тільки-но зірвав
весняний грім